

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]a est doctrina verbo[rum].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. De scō Bernardo

perōz. Primū i morte deponit: aliō velit nolite mories retinet: nisi an morte dponatur. Vere q̄ diuinitē nō opes sicut: sed vtu tes: q̄s secu p̄ciētia portat: vt in p̄petuū viuēs fiat. Hec ille.

Secō p̄tempit delitias

p̄ integrā castitatē quā suauit z multū a/ maui. Un̄ ip̄e in q̄dā epla in laudē casti/ tatis d̄t Quid castitate decon? q̄ mundū de imūdo p̄ceptū seie facit: et de hoste do mesticū: z de hoste angelū: Hec ille. Ber tria aut̄ custodiuit castitatē. Primo per reptēsiuā abstinentiā quā vtiq̄ multa sibi indicebat. saginē crudū p̄ butyro n̄ discer nēs cōdebat aliq̄: oleū p̄ aqua bibebat: pulmētū ex folijs sagi p̄fectū diu sumpsit: vigilabat vltra possibilitatē humana: ali cū insup multo tpe vsq̄ est q̄sq̄ oculū tū esse potuit. q̄s d̄t. cū Paulo. j. Cor. ix. Castigo corp̄ meū z in fuitu. redigo. q̄s etiā p̄siderās illō Hiero. in epla ad eusto ebū. Veli? est stomachū te dolere q̄ mē te: impare corpi q̄ seruire: gressu vacilla re q̄ pudicitia. Secō p̄ correptiuā vio letriā. Nā cū sel p̄tigitet eū oculos in mu lierē q̄ndam aliquādiu inhixisse: in seip̄o ex rubuit z in stagno gelidaz aq̄z cādiz p̄ māsit donec pene exaguis effect? p̄ grat dei a calore corp̄is p̄cipie tot? refriguit Gal. v. Qui ch̄n sunt carnē suā crucifixe/ rūt cū vicijs z p̄cupiscētis. Tertio per fugitiuā diligentia. familiaritates em̄ mu liez p̄ elofas fugiebat: cauēs illō Eccl. iij. Qui amat piclū p̄bit in illo.

Tertio p̄tempit honores z

supbias p̄ verā humilitatē. Un̄ ip̄e d̄t q̄ m̄ salutis hūilitas. Un̄ cū ip̄e mltū no bilis esset: tñ nō curauit de nobilitate car sed de nobilitate mētis: cui? fundamētuz est hūilitas. Cū etiā a m̄tis ciuitatibz ele ctus esset in ep̄m. s. Janue z mediolani: re spōdit se nō esse suū: sed alioz seruitio de/ putatū. ex q̄ apparet ei? hūilitas. Apparet etiā ex ei? patricia. Cū cuidā ep̄o scripsit eū amicabilem̄ amonēs ille vehemēter exa/ cerbatus amarissimā sibi eplam̄ rescrip̄t: ita d̄cēs in p̄ncipio. Salutē z nō sp̄m̄ blas phemie: tāq̄ si ex sp̄ū blasphemie sibi scri psisset bernard? Ad quē bernard? Ego sp̄m̄ blasphemie me h̄c nō credo: nec ma

ledixisse cuiq̄: nec maledicere me vellet. Et p̄sertim p̄ncipi p̄p̄ mei. Sic cū semel q̄daz eū in maxilla percussisset: vir circūstātes ad/ turauit ne illū tāgeret: s̄ i pace ab̄t dimit teret. Sed heu deu q̄pauḡ sit iste. nam nūc q̄libet minimaz q̄lecuq̄z iniuriā vult vindicare: nō attēdens qd̄ d̄t. Eccl. xvij. Qui vindicare vult a deo inueniet vindi/ ctā. Circa hoc deberet ch̄ian? notare exē plū de iulio cesare de q̄ Tull? referit: q̄ nil obliuisceretur nisi iniurias p̄rias: n̄ hoc legit fecisse vir pagan? impiali potē tia p̄ditus: et tō ad vltimū potēs quid deberet facere ch̄ian? ad hoc iure legim̄ dato ligatus. Sed heu q̄ pagani p̄o res facti sūt ch̄iani. Ex dictis apparet q̄ liter b. bernard? p̄osius p̄tempit munda/ na: z sic nobis reliq̄t exēplū p̄tēnde m̄s danitatis: p̄ter qd̄ recte dicem? q̄ memo ria ei? in benedictioe est.

Edm̄ est exemplū erudiēde fratru tatis. Dan. xij. Qui ad iusticiā eru diūt multos eruit q̄s stelle in p̄p̄ tuas eternitates. Erudiuit aut̄ bris ber nardus alios triplici doctrina.

Prima est doctrina scriptoz.

Secda est doctrina verboz.

Tertia est doctrina factoz.

Prima est doctrina sc̄ptō

rū. Multos em̄ libellos: mltas epl̄as. z ml tos sermōes p̄scripsit: q̄bus illustrat ecclē sia. Et p̄fecto ex sc̄ptis suis apparet q̄ ad/ fectus fuerit circa diuina. Nā fere in oibz scriptis suis oia scribit afficiēdo ad amō rē dei. vñ ip̄e dicebat: Si scribas nō sapit mibi nisi ibi legero iesum: si disputes aut p̄feras n̄ sapit nisi sonuerit ibi iesus. Hec ille. Attēdebat vtiq̄ illō qd̄ d̄t Aug. Ille sc̄t qd̄ later z qd̄ patet in diuis codicibz q̄ charitatē habet in mambz.

Secda est doctrina verbo

rū. Proverb. ix. In labijs sapiētis iuent sapia. Et Eccl. xv. In medio ecclē ap̄el/ ruit os eius z impleuit eū d̄ns sp̄ū sapie. Sepe vtiq̄ p̄dicabat z docebat z verba ei? ignitissima erāt: vt q̄ de altero p̄bia dicere possim? de eo illō Eccl. xlvij. Sur rexit q̄s ignis z verbū illi? q̄s facula arde bat. Multos itaq̄ sua doctrina a vicijs

retraxit: imo et multos ad mundi septu in
 duxit inter quos quatuor fratres suos in religio-
 secū adduxit. Et cū ipi paternā domū e-
 grederetur: Guido homo genit' aduersus
 uiuandū fratrem suū minimū adhuc puerū
 in platea ludēte cū pueris. Et inquit frat-
 uuarde ad te respicit omnis possessio nra.
 Cui nō puerilis puer rōdit: Vos inquit cet-
 lū habebit: et mihi solūmō terrā relinquit:
 nō ex eā diuisistis. Hodico itaq; tpe cū
 pte remāsit: sed frēs postmodū secur' est.
 Itē aliqñ docebat increpādo et arguēdo.
 Ad Titū. ij. Argue cū oī igno. Un post-
 eaq; p' eius q' sol' domi remāserat ad mo-
 nasteriū bti bern. iussit vbi post aliq' tē-
 pus in senectute bona decessit: Soror ei'
 in seculo nūpra etiā diuitijs et seclarijs deli-
 rjs viuis cū comitatu et apparatu supbo-
 uisitatura frēs suos ad monasteriū venit
 Quā btiūs bern. grauisime increpauit dī.
 q' esset rere diaboli ad capiēdas anias: et
 sterē inuolutū: et silia. Illa autē in lachry-
 mas resoluta sic repēte mutata est v' i me-
 dio secl' vitā duceret eremiticā. Que tan-
 de de lucētia mariti monasteriū intrauit.
 Itē cū dux' ad grātie eccl'iaz psequer: vir dī
 post missā cū corpore cbrī ignea facie ad eū
 exiit dī. Ecce ad te venit fili' h'ginitis que-
 tu persequis: resiste ei si vales. Statim q;
 ille ad pedes ei' accessit et ei in oib' obedi-
 uit. Prouer. xv. Aia q' audit increpationes
 vite in medio sapiētū cōmorabit: q' abijcit
 disciplinā despiciat aiām suā. Et Prouer. b.
 xxv. Qui corripit hoīem grām inueniet
 apud eū magis q' ille q' eū p' lingue bladi-
 mēta decepit. Et sicut Tull' dī: Amici
 ei officii ē amiciū corrigere. Sed heu pau-
 ci sunt hodie correptores: sed multi adu-
 latores. Seneca. Dīstrabo tibi o hō qd
 p' dicitib' desit. s. q' vez dicat eis. q' dic ho-
 mib' nō qd al' qñ vellēt audire: s; qd vel-
 lent oī tpe audiuisse. Itē docuit btiūs ber-
 nard' ad spūalis vite āplozē pfectū ex-
 hortādo. Ad Titū. ij. Loqre et exhortare
 Un ipse in lecto mort' decubens dixit fra-
 trib' suis: Tria vob' obfūda relinq' que
 ego p' virib' obseruauī. Remini scādālū fe-
 ci: Vin' sensus meo q' alteri' credidi. Re-
 sus de ledere vindictā nunq' expecti. Ec-
 ce charitate: obedientiā: et hūilitatē vob'
 relinq'. Itē etiā sel' eū quidā nouici' tēra-

tus diceret. Nunq' ampl' let' ero. Vir
 dei p' suā exhortatōz sic eū solat' ē oīas
 etiā p' eo q' spē ait: Nunq' apl' tris' ero

Tertia est doctrina factor.

Et hec est potissima. Unō ipse dī in pla-
 ad balduinū abbatē. Vemento voci tue
 dare vocē p'curis qd illō inq's: vt opa tua
 verbis p'cināt: imo verba opib': vt cures
 vīz prius facere q' docere. Hec ille. Qm
 itaq; ei' vita scitissima erat: nō et' doctri-
 na erat efficacissima. Dat. v. Qui fecerit
 et docuerit: hic magn' vocabit' in regno
 celoꝝ. Patz igit' q' b. bernard' exemplū
 dedit nobis erudici' et instruedi alios. p'
 pter qd recte dī: q' memoria eius in bene-
 dict' hōne est.

Tertiu' exemplū qd nobis dedit be-
 atus bernard' est exemplū inqren-
 de diuinitatis. Ps. Inqrentes ac-
 dīm nō minuent omī bono. Semp' vitq;
 toto corde q'siuit dīm et p'cipue triplici via
 Prima est via fructuose lectiois
 Secda est amorose meditatiois.
 Tertia est affectuose deuotiois

Primo via fructuose lectio

ms. Frēqnter em sacras scripturas lege-
 bat: nō tm vt sciret: sed pot' vt deū inue-
 niret. Figura. Legim' Luc. ij. q' Da-
 ria et ioseph inuenerat iesum in medio do-
 ctōꝝ et. Unde ipse Bern. sup Lan. sic de-
 ser. xxxvij. Scias q' ordine: quo studio: q'
 sine queq; nosse oporteat. q' ordine vt illō
 plus qd matur' ad salutē. q' studio vt id
 ardentius qd vehemēt' ad amorē. q' sine
 vt nō ad inanē glām aut curiositatē: s; tm
 ad edificatiōem suā vel proximī. Sū nā
 q' q' scire volūt eo sine tm vt sciant: et tur-
 pis curiositas est. Et sunt qui scire volūt
 vt sciant ipi: et turpis vanitas est. Et sunt
 qui scire volunt vt suam scientiā vendant
 verbi causa p' pecuniā: p' honozib': et tur-
 pis questus est. Sed sunt quoq; qui scire
 volunt vt edificēt: et charitas est. Et sunt
 qui scire volunt vt edificent: et prudentia
 est. Hoz omniū soli vltimi duo modi nō
 inuentunt' in abusione scientie. Hec ille.
 Btiūs itaq; b. scpruras legebat n' vt scirz
 tm: meq; vt sciret: s; vt mag' edificaret et